

Tiedote 29.11.2018

Satakunnan talous vahvassa nousussa – kemianteollisuus luo kuitenkin varjon näkyymiin

Satakunnan talous sai lisäpuhtia vuoden 2018 tammi–kesäkuussa. Teollisuus elää suhdannehuippua, ja lähes kaikki sen alatoimialat menestyivät erittäin hyvin. Vientikin veti. Maakunnan kovin kasvaja oli alkuvuonna jälleen automaatio- ja robotiikkaklusteri. Meriteollisuudenkin näkymät ovat selvästi kirkastumassa. Suhdannekuva on synkentänyt ja tulee jatkossakin heikentämään Venatorin tulipaloa seuraava koko tehtaan alasajo vuoteen 2021 mennessä. Rakennusalan nopein nousu alkaa olla vähitellen ohi, sillä sen liikevaihto taittui keväällä laskuun. Palvelusektorin veto pysyi edelleen maakunnassa hyvin vahvana. Talouden palkkasumma kohosi ripeästi ja henkilöstömäärä kasvoi kaikilla päätoimialoilla. Suhdanneodotukset ovat jatkossakin kokonaisuutena vähintään kohtalaiset, joskin pk-yritysten odotukset ovat laskeneet ja maailmantaloudessa esiintyy vähintään lievää epävarmuutta.

Satakunnan talouden nousukiito jatkui vuoden 2018 tammi–kesäkuussa. Teollisuus oli mainiossa iskussa, sillä sen tärkein haara, teknologiateollisuus, kasvatti selvästi sekä liikevaihtoaan että vientiään. Kaikki sen alatoimialat menestyivät pääosin erinomaisesti. Meriteollisuudenkin kasvu käynnistyi talven pienen tauon jälkeen vilkkaana keväällä. Alalta on kantautunut hyviä uutisia, sillä maakunnan telakoiden tilanne on selvästi kohe-
nemassa tuoreiden tilausten myötä. Kovin kasvaja oli alkuvuonna kuitenkin jälleen maakunnan automaatio- ja robotiikkaklusteri, Robocoast. Metsäteollisuuden nousu ylsi lähes teknologiateollisuuden luokkaan, mutta elintarviketeollisuuden kehitys sakkasi alkuvuonna poikkeuksellisen pahasti. Maakunnan kemianteollisuutta on heikentänyt ja tulee jatkossakin kurjistamaan Venatorin tulipalo ja sen myötä koko tehtaan alasajo vuoteen 2021 mennessä. Kemianteollisuuden liikevaihdon lasku kuitenkin pysähtyi alkuvuonna, sillä todennäköisesti Venatorin tuotannon pienimuotoinen käynnistyminen nosti keväällä selvästi liikevaihdon kasvua. Kemianteollisuuden tilanne on vakava huolenaihe, sillä sen tuottavuus (arvonlisäys työtuntia kohden) on Satakunnassa 86 €, eli yli kaksinkertainen toimialojen keskiarvoon, 41 €, verrattuna. Siten Venatorin toimipisteen lakkautus aiheuttaa merkittävän loven BKT:hen kerrannaisvaikutuksineen.

Rakennusalan kirkkain vaihe alkaa olla vähitellen ohi, sillä sen liikevaihto kääntyi vuoden 2018 toisella neljänneksellä laskuun. Henkilöstömäärä kasvoi silti yhä hieman. Palvelusektorin veto pysyi edelleen maakunnassa hyvin vahvana, sillä liike-elämän palveluiden kasvu yltyi positiivisen rakennemuutoksen ansiosta ja tärkeän toimialan, kaupan, liikevaihdon nousu pääsi jälleen käyntiin. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä luovien alojen kehitys oli myös suotuisaa.

Venatorin tilanteesta huolimatta sekä teollisuuden että kaikkien yritysten keskimääräinen liikevaihdon nousu ylitti Satakunnassa hienoisesti maan keskitason. Tilastokeskuksen tuoreimpien suhdannetietojen mukaan Satakunnan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2018 tammi–kesäkuussa 5,8 % vuoden 2017 vastaavaan aikaan verrattuna. Tammi–maaliskuussa liikevaihto kohosi 4,4 %, mutta huhti–kesäkuussa jo 7,2 % metsä- ja teknologiateollisuuden nousun nopeutumisen myötä.

Maakunnan yrityksistä 54 % pääsi alkuvuonna liikevaihdon kasvuun kiinni ja 35 % saavutti sitä vähintään 15 %:n verran. Kiihvain kasvu kirjattiin suurissa, yli 20 työntekijän yrityksissä. Sen sijaan aivan pienimpien, alle viiden hengen yritysten liikevaihto laski talvella kääntyen kuitenkin keväällä jälleen hienoiseen nousuun. Satakunnan teollisuusyritysten yhteenlaskettu vienti kasvoi jopa liikevaihtoa reippaammin, mutta jäi kemianteollisuuden ja osin meriteollisuuden vaikeuksien vuoksi alle valtakunnallisen kehityksen.

Koko maassa keskimäärin talous porskutti myös ja yritysten liikevaihto kasvoi tasaisesti tammi–kesäkuun aikana 5,6 % vuodentakaisista vastaavaa aikaa korkeammaksi. Teollisuuden viennin arvo kohosi vastaavasti yhdeksän prosenttia. Teollisuus oli kautta linjan kemianteollisuutta lukuun ottamatta vahvassa vedossa. Rakennustoiminta jatkui vauhdikkaana, joskin alan kovin nousu alkaa ilmeisesti olla vähitellen takanapäin. Palvelu-
alojen kehitys oli yleisesti hyvin myönteistä.

Satakunnan talouden palkkasumma (ml. julkinen sektori) kasvoi selvästi aiempaa ripeämmin. Maakunnan organisaatioiden maksama palkkojen summa kasvoi vuoden 2018 tammi–kesäkuussa tasaisesti 4,1 % vuoden 2017 vastaavaa aikaa korkeammaksi. Koko maassa keskimäärin nousua kirjattiin vastaavasti 4,4 %. Palkkasumma kohosi maakunnan teollisuudessa yleisesti elintarviketeollisuutta ja kulkuneuvojen valmistusta lukuun ottamatta. Rakentamisessa ja palveluissa palkkasumma kasvoi kohtalaisesti merkinä henkilöstön lisäyksestä. Liike-elämän palveluissa nousu oli poikkeuksellisen rivakkaa. Valtakunnallisesti kehitys oli hyvin samansuuntaista kuin Satakunnassa. Satakunnan päätoimialojen henkilöstömäärä kasvoi alkuvuonna selvästi.

Toimialoittainen kehitys Satakunnassa tammi–kesäkuussa 2018 (vertailu vuoden 2017 vastaava aika)

- ✓ Koko *teollisuuden* yhteenlasketun liikevaihdon nousu jatkui (6,8 %). Viennin arvo kasvoi selvästi (7 %). Palkkasumman (3,4 %) ja henkilöstömäärän kohoaminen jatkui (3,1 %).
- ✓ *Teknologiатеollisuuden* (eli koko metalliteollisuuden) yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi selvästi (8,3 %). Viennin arvokin kohosi reippaasti (9,3 %). Palkkasummakin nousi nopeasti (5,2 %).
- ✓ *Metallien jalostuksen* liikevaihto kasvoi yhä ripeästi (10,8 %). Palkkasumma nousi hieman (2,3 %).
- ✓ *Metallituotteiden valmistuksen* liikevaihto kohosi ripeästi (6,9 %), kuten palkkasumma (6,5 %).
- ✓ Liikevaihto kohosi *koneiden ja laitteiden valmistuksessa* (4,1 %). Palkkasumma nousi nopeasti (8,2 %).
- ✓ *Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistuksen* liikevaihto nousi paljon (12,4 %), palkat vain vähän (2,1 %).
- ✓ *Meriteollisuuden* liikevaihto kohosi vähän (2,1 %). Palkkasumma kasvoi jo huomattavasti (6,6 %).
- ✓ *Pori–Huitinen-teollisuusvyöhykkeen* teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi selvästi (7,4 %), kuin myös palkkasumma (3,5 %).
- ✓ *Meri-Porin M20-teollisuuspuiston* liikevaihdon lasku loiveni (-0,9 %). Palkkasumma tosin putosi edelleen voimakkaasti (-13,5 %).
- ✓ *Automaatio- ja robotiikka-alojen* liikevaihto kasvoi tarkastelussa olevista aloista nopeimmin (13,4 %). Palkkasumma (8 %) ja henkilöstömäärä (7,7 %) kohosivat yhä ripeästi.
- ✓ *Metsäteollisuuden* liikevaihdon (7,4 %) ja viennin (8,3 %) kasvu nopeutui selvästi ja palkkasummakin kääntyi nousuun (3,4 %).
- ✓ *Kemikaalien sekä kumi- ja muovituotteiden valmistuksen* liikevaihdon lasku lähes pysähtyi (-0,9 %). Palkkasumma kääntyi nousuun (1,1 %).
- ✓ *Elintarviketeollisuuden* liikevaihto aleni jonkin verran (-2,2 %). Palkkasummakin tippui (-4,6 %).
- ✓ *Rakentamisen* liikevaihdon nousu pysähtyi (-0,2 %). Palkkasumma kasvoi (1,8 %) ja henkilöstö (2,5 %).
- ✓ *Kaupun* liikevaihdon nousu alkoi (3,3 %). Palkkasumma kohosi edelleen (2,4 %).
- ✓ *Majoitus- ja ravitsemistoiminnan* liikevaihto kasvoi (3,7 %). Palkkasumma kohosi selvästi (4,3 %).
- ✓ *Liike-elämän palvelujen* liikevaihdon kasvu kiihtyi (11,4 %). Palkkasumma nousi yhä nopeasti (11,6 %).
- ✓ *Yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen* palkkasumman nousu nopeutui 4,4 %:iin.
- ✓ Kaikkien neljän edellä mainitun *palvelualan* yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi rivakasti (4,4 %).
- ✓ *Luovien alojen* liikevaihdon nousu käynnistyi (2,7 %), ja palkkasumma kohosi yhä (2,9 %).
- ✓ *Kaikkien toimialojen* (ml. julkinen sektori) yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi edelleen (3,2 %).

Uusimmassa Satakunnan talous -suhdannejulkaisussa tarkastellaan maakunnan elinkeinotoiminnan kehitystä kokonaisuutena ja toimialoittain. Katsauksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tuottamaan suhdanneaineistoon. Lisäksi Satakunnan talous -katsauksessa tarkastellaan seuraavia erikoisteemoja:

- Matkailun toimiala maailmalla, Suomessa ja Satakunnassa
- Satakunta kärkijoukoissa RIS3-tavoitteiden monitoroinnissa
- Sinisen kasvun painoarvo yhä tärkeämpi EU:n uudistetussa bio- ja kiertotalouden strategiassa
- Is Satakunta's manufacturing ready for the changing world?

Lisätietoja:

Aluekehitysasiantuntija **Saku Vähäsantanen**, puh 044 711 4350, etunimi.sukunimi@satakunta.fi

Satakunnan talous -suhdannejulkaisu: http://www.satamittari.fi/Satakunnan_talous_-katsaus